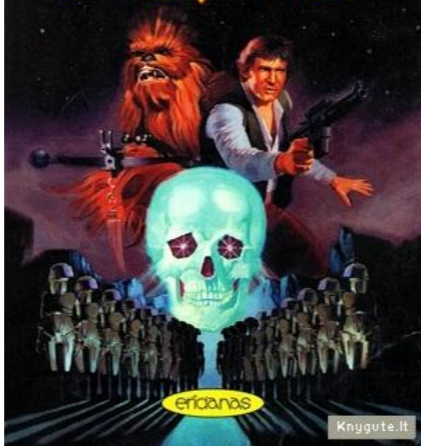

SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

66

James Kahn
DŽEDAJAUS
SUGRIŽIMAS

James Kahn
DŽEDAJAUS SUGRIŽIMAS
(Pagal George Lucas siužetą)
Mokslinis fantastinis romanas

Jau daugelį metų Galaktikoje liepsnoja žiaurus karas tarp Sukilėlių Aljanso ir grėsmingosios Imperijos.

Luko Skaivokerio, Hano Solo bei princesės Lėjos laukia lemiamas susidūrimas, o galbūt net ir paskutinis mūšis Endoro mėnulyje. Juolab, kad Imperija sugebėjo pastatyti naują gigantišką "Mirties Žvaigždę"...

Iš anglų kalbos vertė SAULIUS MARTINĖNAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

66 tomas. Serija įkurta 1990 m.

James Kahn - RETURN OF THE JEDI

New York, Ballantine books, 1984

Copyright © by Lucasfilm Ltd, 1983

Cover art copyright © by Lucasfilm Ltd, 1992

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1997

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

PROLOGAS

Neaprépiama kosmoso gelmė. Tik trys dimensijos - ilgis, aukštis ir plotis, - gaubiančios viena kitą ir nutolstančios į svaigią tamsą, išmatuojamą tik bedugnėn skriejančiais žvaigždžių spiečiais, nesulaikomai tolstančiais į begalybę. Į visišką nežinią...

Kiekviena žvaigždė turėjo savo istoriją, kiekviena buvo dalelė Visatos. Buvo tarp jų ir rausvų jau beblėstančių dujų kamuolių, ir žydrųjų nykštukių, ir geltonųjų milžinių-dvynių. Buvo tyliai gėstančių neutroninių žvaigždžių ir galingų supernovų, švilpiančių ledinėje tuštumoje. Buvo gimstančių, pulsuojančių, kvėpuojančių ir mirstančių žvaigždžių. Buvo ten ir "Mirties Žvaigždė".

Apsiblaususiam Galaktikos pakraštyje "Mirties Žvaigždė" skriejo stacionaria orbita virš žaliojo Endoro - senų senovėje per katastrofą žuvusios ir paslaptینگai išnykusios planetos palydovo. Nauja iki dantų ginkluota Imperijos kovinė stotis, beveik dvigubai didesnė ir vos ne triskart galingesnė už savo pirmtakę, kurią kadaise sunaikino Sukilėliai, tebuvo tik pusiau baigta.

Milžiniškas plieninis pusrutulio kybojo virš Endoro, išskleidęs į žaliąjį pasaulį nebaigtos konstrukcijos čiuptuvus tarsi didžiulis mirtį nešąs voras.

Imperijos "Žvaigždžių Naikintojo" klasės kreiseris iš lėto artinosi prie gigantiškos kosminės stoties. Nors ir masyvus - tikras miestas, - jis judėjo lengvai ir grakščiai lyg pasakiškas jūros drakonas. Debesys kovinių naikintuvų su dvigubais jonų varikliais, panašių į juodas museles, šmirinėjo aplinkui, viską stebėdami, triukšmaudami, persigrupuodami ir besišvartuodami.

Pagrindinis laivo angaras be garso atsivėrė. Trumpai blykstelėjęs iš triumo pakilo imperatoriškasis šatlas ir ryžtingai nuskriejo į kosmoso tamsą, nebaigtos "Mirties Žvaigždės" linkui.

Šatlo kabinoje kapitonas ir antrasis pilotas, žvilgčiodami į prietaisus, koregavo nusileidimo trajektoriją. Nors jie tai darė gal jau tūkstantą kartą, ore tvyrojo keista įtampa. Kapitonas spragtelėjo siųstuvo jungiklį ir pakėlė prie lūpų mikrofoną.

- Vyriausioji Stotie, čia ST321. Kodas - Melsvas. Artinamės. Išjunkite apsauginį lauką.

Imtuvas akimirką tylėjo, po to pasigirdo uos-

to operatoriaus balsas:

- Apsauginį lauką išjungsime patikrinę jūsų kodą. Laukite...

Kabiną vėl užliejo tyla. Kapitonas nervingai šypsodamasis prikando lūpą ir atsigręžęs į antrąjį pilotą, burbtelėjo:

- Kuo greičiau, tuo geriau. Galėtų pasistengti. Jis nenusiteikęs gaišti...

Jie atsispyrė pagundai žvilgtelėti į keleivių kajutę, nušviestą identifikacinių laivo žiburių. Mechaninis kvėpavimas, kurio nesumaišysi su niekuo kitu, sklindantis iš kambario prieblandos, baugino ir vertė nekantrauti.

Apačioje, "Mirties Žvaigždės" kontrolinėje salėje, operatoriai budėjo prie pulto, stebėdami apylinkės kosmoso transporto judėjimą, tvirtindami skrydžių grafikus, skirstydami nusileidimo vietas įvairiausiems aparatams. Apsauginio lauko operatorius nustebęs žvelgė į monitorių. Ekране švietė pati stotis, Endoras ir energijos tinklas - spindulinis šarvas, besidriekiantis nuo žaliojo mėnulio ir gaubiantis "Mirties Žvaigždę". Laukas prasiskyrė, susitraukė, ir mažytis taškelis - Imperatoriškasis šatlas - per susiformavusį kanalą netrukdomas nu-sklendė gigantiškos kosminės stoties link.

Nebežinodamas kaip elgtis, lauko operatorius nedelsdamas pakvietė prie monitoriaus karininką.

- Kas atsitiko? - įsakmiai paklausė šis.

- Šatlas, turintis pirmos klasės prioritetą, - operatoriaus balse baimę keitė nepasitikėjimas.

Karininkas metė akį į ekraną. Per sekundės dalį jis suprato, kas atkeliauja šatlu.

- Veideris! - sumurmėjo panosėje.

Jis apsisuko, ir pro ekranus, kuriuose spindėjo paskutinius manevrus atliekantis šatlas, dideliais žingsniais nuskubėjo link nusileidimo aikštelės. Grįžtelėjęs į sutrikusį operatorių, karininkas sukomandavo:

- Praneškite vadui, jog atvyko Lordas Veideris.

Šatlas tyliai stovėjo, tarsi pabūgęs milžiniško virš jo pakibusio skliauto ir erdvės, kurioje pats atrodė toks mažytis. Šimtai kareivių stovėjo išsirikiavę puslankiu prie kreiserio rampos: balti Imperijos eiliniai, pilkas uniformas dėvintys karininkai ir rinktiniai, raudonomis mantijomis apsigobę, Imperatoriaus Sargybieniai.

Visų dėmesį prikaustė pasirodęs Mofas Dže-

rodas. Džerodas - aukštas, liesas ir vertinantis save labiau, nei iš tikrųjų to nusipelnė - vadovavo "Mirties Žvaigždei". Neskubėdamas jis žingsniavo pro kareivių eiles link šatlo trapo. Džerodas nežinojo, ką reiškia skubėti; nekantumas vertė būti ten, kur nori kiti, o jis visad būdavo tik ten, kur pats norėdavo. Didieji žmonės niekad neskuba, mėgo kartoti jis, *kiti* skuba dėl jų.

Vis dėlto ambicijos Džerodo neapakino, todėl jis kuo puikiausiai suvokė, jog į tokius įvykius kaip didžiojo Tamsos Lordo vizitas negalima žiūrėti pro pirštus. Tad sustojęs ties šatlo pirmgaliu kantriai laukė.

Liukas staiga atsivėrė, ir visų akys nukrypo į jį. Iš tamsos atsklido žingsnių aidas, pasigirdo tipiškas elektrinis alsavimas - lyg kvėpuotų mašina, ir galiausiai iš tuštumos išniro pats Šito Lordas Dartas Veideris.

Veideris greitai nusileido žemyn, apžvelgdamas susirinkusius apačioje. Priėjęs prie Džerodo, jis sustojo. Vadas linktelėjo galvą ir šyptelėjo.

- Lorde Veideri, maloni staigmena. Mums garbė jus sutikti.

- Kvailiones pasilaikykite sau, Vade. - Veide-

rio balsas aidėjo lyg iš gilaus šulinio. - Imperatoriui įdomu, kaip vyksta darbas. Aš siūstas prižiūrėti, kad nebesédétumėte sudėję rankas ir viską atliktumėte laiku.

Džerodas išblyško - tokios žinios jis nesitikėjo.

- Užtikrinu jus, Lorde Veideri, jog mano žmonės dirba išsijuosę.

- Galbūt aš rasiu priemonių jiems paskatinti, apie kurias jūs nepagalvojote, - sugriaudėjo Veideris.

Kad jis kalba tiesą, žinojo kiekvienas. Priemonės ir dar kartą priemonės.

Džerodas kalbėjo ramiai, tačiau gerklės gilumoje jau rezgės i nerimo mazgelis:

- Tai visiškai nėra būtina, pone. Patikėkite, ši stotis pradės veikti laiku.

- Manau, kad Imperatorius ne taip optimistiškai nusiteikęs.

- Tuomet jis tikisi neįmanomo, - dar mėgino prieštarauti vadas.

- Paaiškinkit jam pats, kai jis atvyks. - Nors Veiderio veidą slėpė juoda it mirtis apsauginė kaukė, elektronikos pakeistame balse aiškiai skambėjo piktdžiuga.

Džerodas perbalo.

- Imperatorius atskrenda čia?

- Taip, Vade. Ir jam labai nepatiks, jei pamatys, jog atsiliekate nuo grafiko, - grasinimą girdėjo visi susirinkusieji.

- Dirbsime dvigubai sparčiau, Lorde Veideri, - pažadėjo vadas. Jis nemelavo. Juk net didieji žmonės skubėdavo ypatingais atvejais?

Veiderio balsas vėl pritilo:

- Jūsų paties labui, Vade, tikiuosi, kad taip ir bus. Imperatorius nepakęs gaišaties naikinant prakeiktus Sukilėlius. O dabar slapta žinia, - paskutinė frazė buvo skirta tik Džerodui. - Sukilėlių laivynas susibūrė į didžiulę armadą. Štai ir ilgai laukta likimo dovana - sutriuškinti juos vienu smūgiu.

Sekundės dalį atrodė, jog Veiderio krūtinė ėmė kilnotis dažniau, bet kvėpavimas tučtuojau nurimo, tarsi paklydęs vėjo dvelksmas, sudrums tęs didingą priekalnių ramybę.

1

Smėlio audra siautė apie moliu drėbtą trobe-
lę, staugdama lyg dvesianti pabaisa. Lūšnelės
viduje vėtros užesio beveik nesigirdėjo, vieš-
patavo vėsa ir prietema. Ant jaukios užuovėjos
grindų įsitaisiusi drobule apsigobusi figūra

kažką stropiai dirbo. Įdegusios rankos, išlindusios iš palaido apsiausto rankovių, laikė mįslingus įrankius. Nuo priešais gulinčio keistos konstrukcijos disko pavidalo prietaiso driekėsi pluoštas laidų, įrenginio paviršių puošė išraižyti simboliai. Būtybė sujungė laidus su glotnia cilindro formos rankenėle, prakišo ją pro organinės išvaizdos jungtį ir pritvirtino prie kito mechanizmo. Tada pamoko šešėliui, tūnantiems kamputyje. Šis pajudėjo.

Neaiškus pavidalas atriedėjo iki prisidengusiojo marška.

- *Vrrrr... dit dviit?* - baugiai paklausė mažasis R2, sustodamas per pėdą nuo laikančiojo nepaprastą įrengimą. Būtybė su apsiaustu pakvietė dar arčiau. Erdu Dėdu mirksėdamas pakėlė rankas prie pusapvalės galvos ir prišliuozė artyn.

Vėtra žarstė smulkų Tatuino kopų smėlį. Jos gūšiai atlėkdavo nežinia iš kur, keldami sūkurius ir šėldami tarsi pamišėliai arba be jokios priežasties visiškai nurimdami.

Nuolat keisdamas išvaizdą, per dykynę vingiavo kelias. Jis pranykdavo po rusvu smėliu,

vėl pasirodydavo, vėjo šuorui nunešus dulkes, arba keisčiausiai išsikreipdavo dėl įkaitusio oro virpėjimo. Nors tokiu klajojančiu taku pasikliauti reikėjo didelės drąsos, kito kelio į Džabos Huto būstą nebuvo.

Džaba garsėjo kaip šlykščiausias Galaktikos gangsteris. Be jo palaiminimo neapsieidavo jokia kontrabanda, vergų prekyba, žudynės pagal užsakymus; kiekvienoje žvaigždėje jis turėjo pulkus patikėtinių. Džaba neišpasakytai mėgo bjaurastį bei žiaurumą, tad ir jo išrinktieji buvo ne kas kita kaip visiškai degradavusi gauja. Anot liežuvautojų, Džaba nusprendė apsigyventi Tatuine, kad sausas šios planetos bergždumas apsaugotų jo dvasią nuo puvimo, nes tik deginanti saulė pajėgė sukepinti tokį kiekį blogio.

Kur gyvena Džaba, žinojo vos keletas nar-suolių, išdrįsusių apsilankyti ten, kur net bebaimius apleisdavo jėgos, susidūrus akis į akį su niekšybių karalyste.

- *Put-viYt biDO gaud ubl dYp!* - pratarė Erdu Dédu.

- Žinoma, aš nerimauju, - pyktelėjo Ši Tripio.
- Tau irgi būtų neprošal susimąstyti. Vargšelis Lendo Kalrisijanas taip ir nebegrižo iš ten. Kaip manai, kas jam nutiko?

Erdu baugiai švilptelėjo.

Auksinis droidas sunkiai klampėjo per slenkančio smėlio kopas. Staiga Ši Tripio sustojo kaip įbestas - priešais, regis, ranka pasiekiami, iškilo Džabos rūmai. Erdu vos neatsitrenkė į jį, laiku suspėjęs čiūžtelti kelio pakraštį.

- Žiūrėk, kur eini, Erdu. - Tripio pajudėjo, tik kur kas lėčiau nei pirma. R2 riedėjo šalia.

- Kodėl Čiubaka negalėjo nunešti pranešimo? - burbėjo Tripio. - Ne, kai tik atsiranda neįmanoma užduotis, jie siunčia mus. Kam gi rūpi droidai? Aš net stebiuosi, kaip mes išvis įsivėlėm į šį reikalą.

Nors rūmas atrodė esąs netoli, jiems teko dar ilgokai pavargti, kol pasiekė vartus - masyvias plieno duris, aukštesnes nei Tripio galėjo įžvelgti, - tik mažą dalį akmens ir geležies sienų su keliais kraupaus dydžio cilindriniais bokštais, tartum kylančiais iš susilydžiusio smėlio kalno.

Du droidai nedrąsiai žvalgėsi prie grėsmingų durų, ieškodami gyvybės ar pasveikinimo ženklų, ar bent įtaiso, leidžiančio pranešti apie savo vizitą. Nematydamas nieko panašaus, Tripio pasirausė atmintyje (kadaise ši funkcija buvo užprogramuota jame), triskart atsargiai

pastukseno į storus metalinius vartus ir, atsi-
gręžęs į Erdu, pareiškė:

- Regis, čia nieko nėra. Eime atgal, papasa-
kosim meisteriui Lukui.

Nelauktai durų vidury prasivėrė mažytis ply-
šelis. Pro jį išlindusios į verpstę panašios me-
chaninės rankos gale pritaisyta elektroninė
akis įžūliai spoksojo į droidus.

- Ty čiuta hhat juud! - riktelėjo akis.

Tripio stovėjo išdidus ir pasitempęs, nors vi-
duje jo schemos šiek tiek virpėjo. Jis pažvelgė į
akį, bakstelėjo pirštu į Erdu, o paskui į save:

- Erdu Dėduaa ab SiTripioša ei tuuta ad mih-
ka Džaba du Hut.

Akis greitai pasisuko nuo vieno roboto į kitą,
šmurkštelėjo atgal pro langelį ir aklinau jį už-
trenkė.

- *Buu-dYp gaNUng*, - sušnibždėjo susirūpinęs
Erdu.

Tripio linktelėjo.

- Nemanau, kad jie ruošiasi mus įsileisti. Ge-
riau grįžkime. - Jis apsisuko. Erdu nenoriai
pyptelėjo.

Sulig pyptelėjimu pasigirdo ausį veriantis
griežimas ir girgždėjimas: didžiulės plieninės
durys lėtai pakilo. Droidai su nepasitikėjimu

pažiūrėjo vienas į kitą. Atsisukę į vaitojančią juodą prarają, jie stovėjo, bijodami žengti pirmyn ar atgal.

Iš patamsio keistas akies balsas žvygtelėjo:

- Nudd čiaa!

Erdu sučirškė ir nuriedėjo tamsumon. Tripio akimirką dvejojo, po to pasileido tekinas apvalinam draugui iš paskos.

- Erdu, palauk! - jie abu sustojo žiojinčioje angoje. Tripio subarė:

- Pasiklysi.

Durys užsitrenkė su baisiu triukšmu, sudrebindamos tamsią olą. Minutėlę persigandę robotai stovėjo nejudėdami. Pagaliau stabčiodami jie žengė pirmyn.

Tučtuojau išdygo trys stambūs sargybiniai gamoriečiai - galingi, netašyti kiauliasnukiai stuobriai, apie kurių neapykantą robotams sklido legendos. Sargybiniai, nesiteikę nė pasisveikinti, nulydėjo droidus tamsiu koridoriu. Jiems išėjus į blausią menę, vienas iš gamoriečių kažką suniurzgėjo kitiems. Erdu klausdamas nervingai supypsėjo.

- Tu nenorėtum to išgirsti, - baugščiai atsiliepė gelsvasis droidas. - Tik perduokit pono Luko žinią ir leiskite mums iš čia nešdintis....